

Rīgā, 2020. gada 12. februārī
Nr. _____

LR Saeimai
Jēkaba ielā 11, Rīgā, LV-1811

KOLEKTĪVAIS IESNIEGUMS

2017. gada 9.maijā portālā ManaBalss Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (LIZDA) uzsāka Latvijas pilsoņu parakstu vākšanu iniciatīvas “Novērst diskrimināciju pirmsskolas izglītības pedagogu nodarbinātībā” atbalstam (<https://manabalss.lv/vienlidzibu-pirmsskolas-izglitibas-iestazu-pedagogiem-darba-samaksu-nodrosinat-no-valsts-budzeta/show>). Līdz 2020. gada 11. februārim plkst. 14:00 iniciatīvu parakstīja 10 426 atbalstītāji. Savāktie paraksti liecina par aktualitāti un iniciatīvas nozīmību Latvijas pilsoņu vidū.

Lūdzu LR Saeimu izskatīt iepriekšminēto iniciatīvu un rast risinājumu.

Lūdzam novērst gadiem pastāvošo nevienlīdzību pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu nodarbinātībā.

Nepieciešams veikt grozījumus Izglītības likumā, nosakot, ka pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem darba samaksa tiek nodrošināta no valsts budžeta. Izglītības likuma 60.panta trešā daļas norma nosaka, ka “pedagogu darba samaksa valsts vai pašvaldības izglītības iestādēs, kā arī valsts augstskolu vidējās izglītības iestādēs, tajā skaitā bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksa tiek nodrošināta no valsts budžeta līdzekļiem un valsts budžeta mērķdotācijām. Pārējo pedagogu, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmas pašvaldības izglītības iestādēs, darba samaksa, ja citos likumos nav noteikts citādi, tiek nodrošināta no pašvaldības budžeta”. Pašvaldību budžetu iespējas palielināt finansējumu pirmsskolas izglītības pedagogiem ir visai atšķirīgas, veidojas nevienlīdzība pedagogu atalgojumā, kas rada risku lielai kadru mainībai un līdz ar to veicina nevienlīdzīga pakalpojuma nodrošināšanu bērniem. Turklāt Ministru kabinetā 15.01.2018.gadā apstiprinātais pedagogu darba samaksas paaugstināšanas grafiks, laika periodam no 2018.gada – 2022.gadam, paredz pakāpeniski palielināt minimālo darba samaksu par slodzi (2018. gadā – 710 euro, 2019. gadā – 750 euro, 2020. gadā - 790 euro, 2021. gadā - 830 euro un 2022. gadā – 900 euro). Ņemot vērā, ka lielākā daļa pašvaldības nevar nodrošināt vienlīdzīgu atalgojumu pirmsskolas izglītības pedagogiem, tad pastāv risks, ka tās nevarēs nodrošināt atalgojuma palielinājumu arī nākotnē.

Atgādinām, ka dokumentā - Par Valdības rīcības plānu Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanai deklarācijas dotā uzdevumā Nr.097, pasākuma nr.97.1, viens no darbības rezultātiem ir “2) Sagatavoti priekšlikumi prioritārajam pasākumam un normatīvā regulējuma izmaiņām, lai pakāpeniski ieviestu atlīdzības finansēšanu no valsts budžeta visiem pirmsskolas pedagogiem.” Aicinām pildīt šo uzdevumu, lai sasniegtu attiecīgo rezultātu, kas saskan ar iniciatīvā atbalstīto uzstādījumu.

- Īsumā problēmas būtība.

Pēdējo gadu laikā vislielākās vakances tiek konstatētas tieši pirmsskolas izglītības iestādēs, jo izglītības un kvalifikācijas prasības ir augstas pedagogiem, taču atalgojums nav pietiekami konkurētspējīgs. Jāuzsver, ka ne tikai LIZDA norāda uz šo samilzušo problēmu, bet jau vairākus gadus pēc kārtas OECD savos ieteikumos norāda, ka Latvijā tieši jāstiprina pirmsskolas izglītības posms. OECD uzsver, ka pētījumi pierāda pirmsskolas izglītības posma ietekmi uz tālākajām izglītības un darba gaitām, veiksmīgu socializēšanos, ietekmi uz lasītprasmi un matemātikas zināšanām.

Informējam, ka LIZDA apkopoja datus par pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu vidējo darba algas likmi un slodzi visās 119 Latvijas pašvaldībās. Apkopotie dati

liecina, ka tikai 48 pašvaldībās tiek nodrošināta pilna vidējā darba slodze un 93 pašvaldībās vidējā darba algas likme ir 750 euro (t.sk. nodokļi).

Svarīgi, lai augsta līmeņa specialisti agrīni spētu palīdzēt bērniem izglītības iestādēs, taču tam nepieciešams papildus resurss, ko ne visas pašvaldības spēj nodrošināt atšķirīgās izpratnes un finanšu resursu pieejamības dēļ.

- Panākamais risinājums

Sabiedrība iegūs pedagogu, pret kuru būs ievēroti vienlīdzības principi, līdz ar to arī motivētāks un novērtētāks jutīsies pedagogs, kas pozitīvi ietekmēs speciālista ikdienas darba kvalitāti. Ikvienam vecākam būtiski, lai ar viņa bērnu pirmsskolas izglītības iestādē strādā pedagogs, kurš jūtas novērtēts atbilstoši paveiktajam darbam, lielajai atbildībai. "Eiropas stratēģijā 2020" ir uzsvērts, ka pirmsskolas izglītība un aprūpe ir svarīgs pamats veiksmīgai apmācībai, sociālajai integrācijai un vēlāk arī darba tirgum - personības veidošanās kontekstā. Eiropas Padome ir aicinājusi visas Eiropas Savienības dalībvalstis investēt vairāk līdzekļus pirmsskolas izglītībā, jo tā nodrošina izaugsmi nākotnē. Ja tiks veikti nepieciešamie grozījumi Izglītības likumā, tad nevienlīdzība tiku novērsta pret aptuveni 11 000 pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem, kuri savā darba ikdienā bērniem vecuma posmā 1,5 - 4 gadi sniedz pirmās zināšanas, prasmes un veicina viņu ieinteresētību pirmajās izglītības gaitās.

Novēršot nevienlīdzību zemākās darba algas likmē un darba slodzē pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu nodarbinātībā, tiks paaugstināts profesijas prestižs, kā arī motivēti jaunie pedagogi uzsākt darbu pirmsskolas izglītības iestādēs un arī motivēti palikt strādāt pieredzējušie pedagogi.

Ņemot vērā prasības par personu datu aizsardzību, iedzīvotāju parakstus elektroniskā formātā iesniegs portāla ManaBalss.lv uzturētāji, t.i., Sabiedrības Līdzdalības Fonds, reģistrācijas numurs 40008164462.

Salīdzinot personu datus ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem, var pārliecināties par parakstu autentiskumu.

Pielikumā:

Manabalss.lv iniciatīvas izdruka;

CD disks ar parakstiem

Ar cieņu,

Inga Vanaga, LIZDA priekšsēdētāja, iniciatīvas autore

Inga.Vanaga@lizda.lv

25998994